

Moje digitalno počutje

UVOD

Risanje (10 min)

Vsak zase naj nariše risbo prostora, kjer se počuti varnega. Za zdaj jo shranite nekje v sobi.

“Nikoli nisem ...” (10 min)

Vaja se izvede v naglem, hitrem tempu, ne da bi imeli udeleženci preveč časa, da bi se zavedali, kaj počnejo drugi.

Za skupino **z visoko stopnjo zaupanja**: vodja delavnice stoji v krogu in določi gesto, ki jo morajo izvesti vsi, ki se ne strinjajo z izjavo (npr.: dvig ene roke, počep itn.).

Za skupino **z zmerno/nizko stopnjo zaupanja**: krog z udeleženci, obrnjenimi proti zunanosti, ali udeleženci, ki se premikajo po prostoru.

Izjave “Nikoli nisem ...”:

*razmišljal o zabavnih digitalnih dejavnostih, ko nisem bil na spletu,
bil slabe volje ali postal nemiren, če mi je kdo želel preprečiti, da bi bil na spletu,
bil v konfliktru z drugimi, zaradi časa, ki ga preživim na spletu,
razmišljal o tem, da bi zmanjšal čas, ki ga preživim na spletu,
na spletu preživel več časa, kot sem sprva načrtoval,
namesto s prijatelji časa preživljal na spletu,*

zanemarjal svojih hobijev,
zanemarjal osnovnih življenjskih potreb (spanja, prehranjevanja),
jedel pred računalnikom/napravo,
uporabljal elektronske naprave tik pred spanjem,
opazil, da vse več časa preživim na spletu,
drugim lagal o času, ki ga preživim na spletu,
nikomur poslal gole fotografije,
delil videoposneteka z nasilno vsebino,
sledil vplivnežu,
nikogar zalezoval,
napisal neprijetnega komentarja komu, ki ga v resnici ne poznam,
naredil posnetka zaslona zidu/objave in ga delil z drugimi,
brez odobritve delil fotografije prijatelja ...

»Pošlji – sprejmi« (15-20 min)

Razdelite skupino na dva dela. Ena skupina je »pošiljatelj«, druga »prejemnik«. Obe skupini napišeta čim več značilnosti svoje osebe. (5 min)

Vsaka skupina dobi 10 listov papirja. Napišite toliko sporočil, kolikor bi jih morda napisala vaša namišljena oseba, v skladu z namišljenim značajem. (5 min)

Poimenujte svoje like.

Vodja delavnice oznani: »Nenadoma vaš telefon zapiska in na zaslonu vidite ...«

SPOROČILO 1: Živijo, videl/a sem...

Vsaka skupina čim hitreje »pošlje« (z dlanjo potolčejo po mizi)

SPOROČILO 2: Med »pogovorom« sem bil/a očaran/a ...

SPOROČILO 3: Pred zadnjim(i) sporočilom(i) prisežem, da...

Razprava: Ali smo razmišljali, zakaj smo se vključili v pogovor? Ali to počnemo tudi v resničnem življenju? Ali smo se pogovarjali s fantom/dekletom? Kako to vemo? Kako sem se počutil/a ob nekaterih sporočilih? Ali bi se vam katera od teh sporočil zdela v redu? Kaj bi si mislili o drugi osebi? Ali smo kdaj pomislili, da ne bi odgovorili? Kaj menite, ste se pogovarjali z resnično osebo? Ali ste razmišljali o tem, da bi pogovor končali?

GLAVNI DEL

1. DEL: "Razmišljanje" (45 min)

Vodja delavnice vključi udeležence v pogovor:

- Našel sem vaš telefon, odklenjen.
- Katera spletna mesta ali vsebine uporabljate v digitalni obliki in bi bili v zadregi ali zaskrbljeni, če bi jaz nenadoma dobil/a dostop do njih. Zakaj?
- Zaradi nečesa, kar ste napisali/pri čemer ste sodelovali, ali zaradi nečesa, kar je storil nekdo drug? Zakaj?

Udeleženci na lističe napišejo aplikacije/vsebine, za katere ne bi želeli, da jih vodja delavnice vidi/ima dostop do njih. Lističi se zberejo in razdelijo v dve ali tri glavne skupine (»fotografije, videoposnetki, zapisi« itn.).

“Najslabši možni scenarij”: Razdelite udeležence v skupine s po tremi do štirimi udeleženci. Vsaka skupina pripravi kratek prizor/zamrznjeno sliko »Kaj bi se zgodilo, če bi moj odklenjen telefon našli ...«

starši,
duhovnik,
sosed,
učitelj/ravnatelj.

Razprava: Zberite informacije o temi »Pogovorite se o tem z odraslo osebo, ki ji zaupate«. Katere stvari skrivate tudi pred prijatelji? Kakšna je razlika med stvarmi, ki bi vam bile neprijetne za delitev s prijatelji, starši, odraslim neznancem?

1. DEL: “Pisanje pogodbe” (20-30 min)

Metoda 1:

Predstavljajte si, da vas ali nekoga, ki vam je blizu, ustrahujejo/nadlegujejo. Sestavite pogodbo med vami in žrtvijo, v kateri določite stvari, ki jih bosta oba opravila. Odigrajte jo v obliki kratkih prizorov. Naj občinstvo komentira in doda še več predlogov. Prepričajte se, da so vsi predlogi zapisani (spoštovanje občinstva/opazovalcev). Pogodbo natančno dodelajte in jo izobesite v prostoru.

Metoda 2:

(za dobro vzpostavljene skupine z močnimi posamezniki) Izberite enega udeleženca (običajno prej aktivnega in zgovornega vodjo). Pozanimajte se o njem/njej: ime (glasno ponovite), starost, šola, hobiji ... To skupini pomaga, da se z njim/njo poistoveti.

»Nekega jutra, ob 9.00 uri, je prejel/a sporočilo, v katerem je pisalo ... (podrobneje opišite scenarij ustrahovanja/nadlegovanja). In vsi ste dobili isto sporočilo.«

Eden po eden pristopite k osebi, vzpostavite očesni stik in prisezite: »Jaz, ime, tebi, ime, častno prisegam, da bom ...«

Tako je skupina sklenila »pogodbo«.

Prepričajte se, da je udeleženec v središču v redu.

Možno nadaljevanje: Za navdih uporabite prejšnje prizore/situacije. Obujte »druge čevlje« in predlagajte, kaj bi radi videli/izkusili, če bi bili žrtev vi. Potrudite se, da bo »pogodba« močna in vseobsegajoča.

Razprava:

To povežite z digitalnim odtisom in naredite vzporednico z »Nekaj nas osramoti zdaj, kaj se bo zgodilo v prihodnosti, ko bo to vidno tisočim neznancem? Ali bo to pomembno tudi čez 100 let?«

RAZPRAVA/IZMENJAVA MNENJ/POROČANJE

“Varni prostor - 2.del” (15-20 min)

V krog postavite risbe varnega prostora, udeleženci pa naj se premikajo in opazujejo razstavo.

Razprava, zaključek: *Kateri je glavni upodobljeni motiv? Zakaj? S čim povezujemo varnost? Preživimo največ časa tam, kjer se počutimo varne? Je kdo narisal tudi mobilni telefon/računalnik? Zakaj? Imamo tam shranjenih mnogo informacij, ki so zasebne, skoraj kot doma? Kaj je razlog, da ga ne dojemamo kot »varnega«?*

**Sofinancira
Evropska unija**

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA.